

16.12.2009

B7-0248/2009 }
B7-0250/2009 }
B7-0251/2009 }
B7-0253/2009 }
B7-0254/2009 }
B7-0256/2009 } RC1

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 4 dalį

keičiantis šių frakcijų pasiūlymus dėl rezoliucijų:

EFD (B7-0248/2009)
S&D (B7-0250/2009)
PPE (B7-0251/2009)
ALDE (B7-0253/2009)
Verts/ALE (B7-0254/2009)
ECR (B7-0256/2009)

dėl Baltarusijos

Elmar Brok, Jacek Protasiewicz

PPE frakcijos vardu

Adrian Severin, Kristian Vigenin, Justas Vincas Paleckis, Marek Siwiec

S&D frakcijos vardu

Ivars Godmanis, Kristiina Ojuland, Gerben-Jan Gerbrandy

ALDE frakcijos vardu

Elisabeth Schroedter, Werner Schulz, Barbara Lochbihler, Heidi Hautala

Verts/ALE frakcijos vardu

**Charles Tannock, Tomasz Piotr Poręba, Ryszard Czarnecki, Konrad Szymański,
Michał Tomasz Kamiński, Paweł Robert Kowal, Ryszard Antoni Legutko, Marek**

RC\799755LT.doc

PE432.832v01-00}
PE432.834v01-00}
PE432.835v01-00}
PE432.837v01-00}
PE432.838v01-00}
PE432.840v01-00} RC1

Henryk Migalski, Mirosław Piotrowski, Adam Bielan
ECR frakcijos vardu
Fiorello Provera
EFD frakcijos vardu

RC\799755LT.doc

PE432.832v01-00}
PE432.834v01-00}
PE432.835v01-00}
PE432.837v01-00}
PE432.838v01-00}
PE432.840v01-00} RC1

LT

Europos Parlamento rezoliucija dėl Baltarusijos

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl padėties Baltarusijoje, ypač į 2009 m. balandžio 2 d. rezoliuciją dėl kas šešis mėnesius atliekamo ES ir Baltarusijos dialogo vertinimo,
 - atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos 2009 m. lapkričio 17 d. susitikimo išvadas dėl Baltarusijos, kuriomis vadovaujantis ir toliau laikinai netaikomos sankcijos, pagal kurias draudžiama išduoti vizas tam tikriems Baltarusijos pareigūnams, įskaitant prezidentą Aleksandrą Lukašenką, ir iki 2010 m. spalio mėn. pratęsimas ribojamųjų priemonių taikymo laikas,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 3 d. Komisijos komunikatą dėl Rytų partnerystės (COM(2008)0823),
 - atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2009 m. kovo 19–20 d. posėdyje paskelbtą deklaraciją dėl Rytų partnerystės ir į 2009 m. gegužės 7 d. Prahoje vykusio Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimo bendrą deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2006 m. lapkričio 21 d. pareiškimą dėl Europos Sąjungos pasirengimo atnaujinti savo santykius su Baltarusija ir jos žmonėmis remiantis Europos kaimynystės politikos (EKP) priemonėmis,
 - atsižvelgdamas į ES pirmininkaujančios šalies 2009 m. spalio 29 d. pareiškimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (ESBO) dėl mirties bausmės Baltarusijoje,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Taryba savo 2009 m. lapkričio 17 d. išvadose pripažįsta, jog atsivėrė naujos galimybės ES ir Baltarusijos dialogui ir glaudesniai bendradarbiavimui siekiant tikros pažangos demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms srityse, ir patvirtina esanti pasirengusi stiprinti Europos Sąjungos santykius su Baltarusija, jei ši darys pažangą demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės kūrimo srityse, ir padėti jai siekti šių tikslų,
- B. kadangi Europos Sąjunga laiko Baltarusiją partnere keliose srityse: energijos tiekimo saugumo, transporto, kultūrinio bendradarbiavimo, aplinkos ir maisto saugos,
- C. kadangi Taryba, įvertinusi pokyčius Baltarusijoje po 2009 m. kovo 16 d. sprendimo, priimto laikant Tarybos bendrojoje pozicijoje 2009/314/BUSP išdėstytų sąlygų, nutarė pratęsti ribojamųjų priemonių taikymą tam tikriems Baltarusijos valdžios pareigūnams ir laikinai sustabdyti šių kelionių apribojimų taikymą iki 2010 m. spalio mėnesio,

D. kadangi nuo 2008 m. spalio mėn. imtasi keletu teigiamai vertinamų veiksmų, pvz., paleista

PE432.832v01-00}

PE432.834v01-00}

PE432.835v01-00}

PE432.837v01-00}

PE432.838v01-00}

PE432.840v01-00} RC1

nemažai politinių kalinių ir suteiktas leidimas platinti du nepriklausomus laikraščius,

- E. kadangi atsakydama į teigiamus Baltarusijos veiksmus Komisija jau pradėjo aktyvesnį dialogą su šia šalimi energetikos, aplinkos, muitų, transporto ir maisto saugos srityse,
- F. kadangi Taryba įtraukė Baltarusiją į savo 2009 m. kovo 20 d. sprendimą dėl Rytų partnerystės iniciatyvos, kurią Komisija numatė minėtame 2008 m. gruodžio 3 d. komunikate, siekdama stiprinti bendradarbiavimą su daugeliu Rytų Europos valstybių, kadangi vienas iš Baltarusijos dalyvavimo įgyvendinant Rytų partnerystės iniciatyvą ir parlamentinėje asamblėjoje EURONEST tikslų yra siekti intensyvesnio šios šalies ir ES bendradarbiavimo, įskaitant žmonių ryšius,
- G. kadangi Tarptautinė žurnalistų federacija, remdamasi savo faktų nustatymo misijos Minske (2009 m. rugsėjo 20–24 d.) ataskaita, kurią parengė bendradarbiaudama su keliomis tarptautinėmis nevyriausybinėmis organizacijomis, nurodė, kad nepastebi jokių reikšmingos Baltarusijos pažangos siekiant žiniasklaidos laisvės,
- H. kadangi Baltarusija įsipareigojo atsižvelgti į ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių tarnybos (angl. ODIHR) rekomendacijas dėl rinkimų įstatymo pataisų, kad įstatymas atitiktų tarptautinius demokratiškų rinkimų standartus, ir kreiptis į ESBO dėl konsultacijos dėl siūlomų pakeitimų; kadangi Baltarusijos nacionalinė asamblėja neseniai pritarė rinkimų kodekso reformai prieš tai nepasikonsultavusi su ESBO,
- I. kadangi Baltarusija tebėra vienintelė Europos šalis, kurioje vis dar taikoma mirties bausmė; kadangi pastaraisiais mėnesiais paskelbti nauji mirties bausmės nuosprendžiai,
- J. kadangi 2009 m. lapkričio 2 d. Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka pareiškė, kad santykiai su Europos Sąjunga, kuri yra galinga ir stipri partnerė, yra vienas iš pagrindinių veiksnių siekiant užtikrinti Baltarusijos nepriklausomybę ir suverenumą, taip pat ekonomikos, mokslo ir technologijų plėtrą,
 - 1. pritaria Tarybos sprendimui pratęsti ribojamųjų priemonių taikymą tam tikriems Baltarusijos valdžios pareigūnams ir tuo pat metu laikinai sustabdyti šių priemonių taikymą iki 2010 m. spalio mėnesio;
 - 2. pabrėžia, kad aktyvesnis politinis ES ir Baltarusijos dialogas bei dialogo žmogaus teisių klausimais užmezgimas turi duoti konkrečių rezultatų ir sąlygoti esminę pažangą demokratinių reformų, pagarbos žmogaus teisėms ir teisinės valstybės srityse,
 - 3. pritaria konstruktyviam ir aktyviam Baltarusijos dalyvavimui Rytų partnerystės programoje, kuria siekiama stiprinti demokratiją, teisinę valstybę ir skatinti bendradarbiavimą Europoje; mano, jog Baltarusijos dalyvavimas Rytų partnerystės programoje būtų geriausias būdas skatinti dialogą su Europos Sąjunga ir plėtoti draugiškus santykius, grindžiamus Baltarusijos pasirengimu ir įsipareigojimu siekti šių tikslų; teigiamai vertina trišalį Lietuvos, Baltarusijos ir Ukrainos bendradarbiavimą įgyvendinant Rytų partnerystės programą pirmenybę teikiant

RC\799755LT.doc

PE432.832v01-00}
PE432.834v01-00}
PE432.835v01-00}
PE432.837v01-00}
PE432.838v01-00}
PE432.840v01-00} RC1

integuoto sienų valdymo, transporto ir tranzito, bendro kultūrinio ir istorinio paveldo, socialinės apsaugos ir energetinio saugumo projektams;

4. ragina Komisiją parengti pasiūlymą dėl bendro pereinamojo laikotarpio plano, kuriame remiantis pagal Europos kaimynystės politiką parengtais veiksnių planais būtų numatyti reformų prioritetai Baltarusijos atžvilgiu, siekiant atgaivinti laikinai sustabdytą ES ir Baltarusijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo procesą; laikosi nuomonės, kad šiuo atžvilgiu 1997 m. įšaldytas ES ir Baltarusijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas turėtų būti atnaujintas, kai tik bus užbaigtos ir įgyvendintos politinės reformos;
5. ragina Europos investicijų banką ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką svarstyti, ar reikėtų padidinti finansinę paramą Baltarusijai, ypač atsižvelgiant į mažąsias ir vidutines įmones, taip pat persvarstyti jų įgaliojimus siekiant skatinti Baltarusijos perėjimą prie demokratijos, pliuralistinės visuomenės ir rinkos ekonomikos; mano, kad ši finansinė parama turėtų priklausyti nuo esminės pažangos, padarytos toliau išvardytose srityse;
6. ragina Tarybą ir Komisiją apsvarstyti priemones, skirtas verslo klimatui, prekybai, investicijoms, energetikos ir transporto infrastruktūrai ir tarptautiniam ES ir Baltarusijos bendradarbiavimui gerinti; atkreipia dėmesį į Baltarusijos pastangas įveikti finansų ir ekonomikos krizės padarinius ir skatinti ekonomikos sektorių mažinant investavimo barjerus, reformuojant nuosavybės teisę ir privatųjį sektorių bei į tai, kas pasiekta šiuo atžvilgiu;
7. pabrėžia, kad nepakanka dedamų pastangų korupcijai įveikti, skaidrumui didinti ir teisei valstybei stiprinti, o tai ypač svarbu norint pritraukti daugiau užsienio investicijų;
8. ragina Komisiją parengti rekomendacijas dėl galimo direktyvų dėl vizų režimo supaprastinimo ir readmisijos susitarimų su Baltarusija patvirtinimo, kai bus įvykdytos atitinkamos sąlygos; mano, kad tokie veiksmai būtini siekiant pagrindinių ES politikos tikslų Baltarusijos atžvilgiu – būtent stiprinti žmonių tarpusavio ryšius, įtraukti Baltarusiją į Europos ir regionų lygmens procesus ir paversti šalies demokratėjimo procesą negrįžtamu;
9. todėl ragina Tarybą ir Komisiją svarstyti galimybes mažinti vizų išdavimo mokesčių į Šengeno erdvę įvažiuojantiems Baltarusijos piliečiams ir supaprastinti jų išdavimo tvarką; pabrėžia, kad ilgalaikis tikslas yra bevizis režimas tarp Europos Sąjungos ir Baltarusijos; ragina Baltarusijos valdžios institucijas pasirašyti susitarimus su kaimyninėmis ES šalimis dėl bevizio režimo pasienio gyventojams;
10. griežtai smerkia tai, kad pastaruoju metu atsisakyta suteikti įvažiavimo vizas televizijos „TV Belsat“ direktorei Agnieszcai Romaszewskai, Bialystoko universiteto profesoriams, Kipro parlamento nariui Christui Pourgouridui ir Lietuvos parlamento nariui Emanueliui Zingeriui;
11. jei Baltarusija per ateinančius metus padarytų didelę pažangą ir atitiktų anksčiau minėtus kriterijus, ragina Tarybą ir Komisiją svarstyti, ar nevertėtų visam laikui panaikinti draudimą keliauti, taip pat ar nevertėtų imtis ekonomiką ir socialinę pažangą skatinančių priemonių ir

spartinti Baltarusijos integracijos į Europos demokratinių tautų šeimą proceso;

12. pažymi, kad reikėtų naujo impulso vaisingam Baltarusijos ir Europos Sąjungos dialogui parlamentams bendradarbiaujant parlamentinėje asamblėjoje EURONEST; pažymi, kad Baltarusija bus pakviesta visiškai ir lygiateisiškai dalyvauti EURONEST asamblėjoje, kuri sudaro parlamentinę Rytų partnerystės dimensiją, iš karto, kai tik Baltarusijoje įvyks laisvi ir teisingi rinkimai, ir mano, jog iki tol reikėtų taikyti laikinas nuostatas;
13. mano, jog visos ES valstybės narės ir jų vyriausybės plėtodamos santykius su trečiosiomis šalimis turėtų laikytis nuoseklios pozicijos remiantis Tarybos bendrosiomis pozicijomis; taip pat mano, kad Europos Sąjungos institucijos turėtų laikytis bendros strategijos ir derinti veiksmus siekdamas konkrečių tikslų plėtojant ES santykius su Baltarusija; ragina visus ES ir valstybių narių atstovus rengti politinius susitikimus su demokratinės opozicijos atstovais, ypač lankantis Baltarusijoje;
14. ragina Baltarusiją toliau bendradarbiauti su ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių tarnyba dėl rinkimų kodekso ir tikisi, kad naujasis rinkimų įstatymas atitiks tarptautinius standartus ir įsigalios iki vietos valdžios rinkimų, kuriuos numatoma rengti 2010 m. pavasarį;
15. primygtinai reikalauja, kad norint visiškai panaikinti sankcijas Baltarusijai, per kitus metus turi būti pasiekta aiški ir reikšminga pažanga demokratizacijos srityje ir kad visiško santykių su Baltarusija atnaujinimo sąlygos turėtų būti tokios:
 - užtikrinti pagarbą saviraiškos laisvei suderinant žiniasklaidos įstatymą su rekomendacijomis, kurios pateiktos 2009 m. rugsėjo 20–24 d. tarptautinės faktų nustatymo misijos Baltarusijos Respublikoje ataskaitoje;
 - užtikrinti jungimosi į politines asociacijas ir susirinkimų laisvę panaikinant Baltarusijos Baudžiamojo kodekso 193-1 straipsnį, kuriame numatyta baudžiamoji atsakomybė už veiklą, vykdomą neregistruotų visuomeninių asociacijų, politinių partijų ir fondų vardu;
 - leisti registruoti politines partijas ir pilietinės visuomenės organizacijas;
 - užtikrinti religijos laisvę ne ortodoksų, o kitokio tikėjimo atstovams, ypač leisti laisvai veikti Naujojo gyvenimo bažnyčiai;
 - nevaržyti Baltarusijoje jau veikiančių organizacijų veiklos, pavyzdžiui, keliant nuomos kainas (pvz., Baltarusijos liaudies frontas) ar imant neteisėtus mokesčius už ES lėšomis vykdomus projektus (pvz., Baltarusijos Helsinkio komiteto projektas);
 - kurti palankias sąlygas politinių partijų, NVO ir nepriklausomos žiniasklaidos veiklai;
 - užtikrinti politines teises ir laisves ir nutraukti politiniais motyvais grįstų bauginimų praktiką, ypač atleidimą iš darbo ar šalinimą iš universiteto (Tatsyana Shaputska pašalinta iš universiteto už dalyvavimą Rytų Partnerystės pilietinės visuomenės forume Briuselyje);
 - nutraukti iš universitetų dėl savo pilietinės pozicijos pašalintų ir verčiamų įgyti išsilavinimą užsienyje studentų persekiojimą kaltinant, kad jie vengia karo tarnybos;
 - išnagrinėti pastarojo meto atvejus, kai keletas jaunimo aktyvistų, kaip antai Franak Viačorka, Ivan Šyla ir Zmiter Fedaruk, pažeidžiant jų teises buvo priversti atlikti karo tarnybą, o tai prilygsta valstybės atliekamam įkaitų ėmimui;

RC\799755LT.doc

PE432.832v01-00}
PE432.834v01-00}
PE432.835v01-00}
PE432.837v01-00}
PE432.838v01-00}
PE432.840v01-00} RC1

16. apgailestauja, kad po pradinių teigiamai vertintų veiksmų, kurių ėmėsi Baltarusijos vyriausybė, nepadaryta tolesnės esminės pažangos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityse; šiuo klausimu primena, kad šalyje toliau vykdomos represijos prieš politinius oponentus ir atsisakoma registruoti politines partijas (Baltarusijos krikščioniškoji demokratija), nevyriausybinės organizacijas („Viasna“), ir nepriklausomas žiniasklaidos priemonės („TV Belsat“); ragina Baltarusijos valdžios institucijas iš naujo svarstyti nuosprendžius, susijusius su 2008 m. sausio mėn. taikioje demonstracijoje dalyvavusiems asmenims taikomu laisvės apribojimu, taip pat Artsyomo Dubskio įkalinimu; pažymi, kad organizacija „Amnesty International“ juos laiko sąžinės kaliniais; ragina nedelsiant paleisti verslininkus Mikalajų Awtuchovičių ir Uladzimirą Asipenką, kurie aštuonis mėnesius laikomi kardomojo kalinimo įstaigoje;
17. ragina Baltarusijos vyriausybę nedelsiant paskelbti moratoriumą visiems mirties nuosprendžiams ir jų vykdymui, siekiant panaikinti mirties bausmę (pagal JT Generalinės Asamblėjos 2007 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją Nr. 62/149 dėl mirties bausmės moratoriumo) ir nedelsiant pakeisti visų šiuo metu mirties bausmės vykdymo laukiančių kalinių mirties bausmę įkalinimu, suderinti šalies teisės aktus su šalies pagal tarptautines žmogaus teisių sutartis prisiimtais įsipareigojimais ir užtikrinti, kad būtų griežtai laikomasi tarptautiniu lygiu pripažįstamų nešališkų teismų standartų;
18. ragina Baltarusijos valdžios institucijas gerbti nacionalinių mažumų teises laikantis 1995 m. vasario 1 d. Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos nuostatų; atsižvelgdamas į tai, ragina Baltarusijos valdžios institucijas pripažinti Baltarusijos lenkų sąjungą, kuriai vadovauja Angelika Borys, kurią Lenkų sąjungos kongresas 2009 m. kovo 15 d. perrinko dar vienai pirmininko kadencijai;
19. ragina Baltarusijos valdžios institucijas plėtoti nuoširdų dialogą su demokratinės opozicijos atstovais; taigi pabrėžia, kad svarbu nustatyti Viešosios patariamiosios tarybos vaidmenį ir darbo metodus;
20. ragina Komisiją visiškai ir veiksmingai išnaudoti galimybes remti pilietinę visuomenę ir demokratinius pokyčius Baltarusijoje pasitelkiant Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę ir tuo pačiu metu pabrėžia, kad parama demokratinėi opozicijai turi būti neatsiejama palaipsnio santykių su Baltarusija atnaujinimo proceso dalis;
21. ragina Komisiją teikti finansinę paramą „TV Belsat“ ir ragina Baltarusijos vyriausybę oficialiai įregistruoti minėtąjį kanalą Baltarusijoje; ragina Baltarusijos vyriausybę parodyti gerą valią ir teigiamų permainų siekį ir leisti teisėtai grąžinti į Baltarusiją Europos humanitarinį universitetą, kuris šiuo metu veikia tremtyje Vilniuje (Lietuva), remiantis tikromis garantijomis, kad jis galės laisvai veikti ir įsikurti tinkamomis sąlygomis siekdamas vėl tęsti veiklą Minske, visų pirma leisti šiam universitetui atkurti savo biblioteką Minske, suteikti jai patalpas ir sudaryti sąlygas skolinti savo gausių kolekcijų baltarusių, rusų, anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis knygas visiems norintiesiems;
22. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių parlamentams

ir vyriausybėms, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) ir Europos Tarybos parlamentinėms asamblėjoms, Nepriklausomų valstybių sandraugos (NVS) sekretoriatui bei Baltarusijos parlamentui ir vyriausybei.

RC\799755LT.doc

PE432.832v01-00}
PE432.834v01-00}
PE432.835v01-00}
PE432.837v01-00}
PE432.838v01-00}
PE432.840v01-00} RC1

LT